

PAPER DETAILS

TITLE: YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME İMTİYAZININ DOLAYLI OLARAK İHLAL
EDİLMESİNE İLİSKİN BAZI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

AUTHORS: Levent BIÇER,Betül AKTAS

PAGES: 3-36

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2531728>

Hukuk Fakültesi Dergisi

Ankara Hacı Bayram Veli University
Faculty of Law Review

ISSN: 2651-4141 e-ISSN: 2667-4068
Cilt / Volume XXVII Ocak / January 2023 Sayı / No. 1

YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME İMTİYAZININ DOLAYLI OLARAK İHLAL EDİLMESİNE İLİŞKİN BAZI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

ASSESSMENT OF SOME ISSUES RELATING TO INDIRECT
VIOLATION OF PRIVILEGE OF REPRESENTATION ON THE BOARD
OF DIRECTORS

Levent BİÇER*

Betül AKTAŞ ERTAN**

Özet

[10.34246/ahbvuhfd.1142141](https://doi.org/10.34246/ahbvuhfd.1142141)

TTK madde 360 hükmünde öngörülen yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının ihlalinin söz konusu olduğu hallerde TTK m. 454'e göre imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunun toplanması gerekir. Ancak uygulamada bazı durumlarda TTK m. 360 imtiyazının ihlal edilmesine rağmen bu korumadan yararlandırılmadığı görülmektedir. Bu doğrultuda çalışmamızda anasözleşmede nisap değişiklikleri, veto hakkı tanınması ve yönetim kurulu üye sayılarının değiştirilmesinin TTK m. 360 imtiyazına etkileri değerlendirilmiştir.

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının yetersayılarla desteklenerek daha güçlü bir imtiyaz haline gelmesi ve bu şekilde imtiyazın etkisinin artırılması mümkündür. Böyle bir ihtimalde yetersayılarla değişiklik yapılarak imtiyazın etkisinin zayıflatılması TTK m. 454 hükmünde yer alan ihlal kapsamında değerlendirilmeli ve buna göre sonuca varılmalıdır. Benzer şekilde, TTK m. 360 imtiyazı ile birlikte tanınan veto hakkı bakımından da aynı sonuca ulaşmaktayız.

* Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı / KOCAELİ
e-posta: levent.bicer@kocaeli.edu.tr ORCID: 0000-0002-9998-5289

**Dr. Öğr. Üyesi, Maltepe Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı / İSTANBUL
e-posta: betulaktas@maltepe.edu.tr ORCID: 0000-0001-8486-9771

DOI: 10.34246/ahbvuhfd.1142141

• **İntihal / Plagiarism:** Bu makale intihal programında taranmış ve en az iki hakem incelemesinden geçmiştir. / This article has been scanned via a plagiarism software and reviewed by at least two referees.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Anasözleşmenin imtiyaz ile bağlantılı bir maddesinin değiştirilerek, bunun imtiyaz ile ilgisinin bulunmadığının ileri sürülmesi hukuka aykırı sonuçların doğmasına yol açmaktadır. Zira belirtilen halde yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının etkisinin zayıflatılması mümkündür. Çalışmamızda belirtilen konularda verilen Yargıtay kararları incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İmtiyaz • Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı • Veto Hakkı • Yetersayılar • İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu.

ABSTRACT

In cases where there is a violation of the privilege of being represented on the board of directors stipulated in TCC 360, a special committee of privileged shareholders should be convened according to TCC 454. However, in practice, in some cases, it is observed that the TCC 360 privilege is excluded from this scope, even though it is violated. In this direction, in our study, the effects of quorum changes in the articles of association, granting veto right and changing the number of members of the board of directors on the privilege of TCC 360 were evaluated.

It is possible for the privilege of being represented on the board of directors to become a stronger privilege by being supported by quorums and thus to increase the effect of the privilege. In such a case, weakening the effect of the privilege by changing the quorum should be evaluated within the scope of the violation in TCC 454 and a conclusion should be reached accordingly. Similarly, we reach the same conclusion in terms of the veto right granted with the TCC 360 privilege, based on the view that the veto right is a link with the privilege.

Amending an article of the articles of association related to the concession and claiming that it has nothing to do with the concession leads to unlawful results. Because it is possible to weaken the effect of the privilege of being represented on the board of directors in the stated situation. In our study, the decisions of the Supreme Court on the issues mentioned were examined and evaluated.

Keywords: Privilege • Privilege of Representation In the Board Of Directors • Right Of Veto • Quorums • Special Board Of Preferred Shareholders.

EXTENDED ABSTRACT

The recognition of the right to be represented on the board of directors has various purposes. The main purpose of this right is to ensure or maintain efficiency in management. Another reason for recognizing the right to be represented on the board of directors may be the dominance of the board of directors. It also provides the opportunity for shareholders who are in minority status to be represented on the

board of directors.

The privilege of being represented on the board of directors through the methods stipulated in the articles of association of a certain group, certain shareholders, which are considered

It should be accepted that the privilege of being represented on the board of directors is a power provided by the articles of association of the company's business. For this reason, the connection between the quorum and the veto right may strengthen or weaken the effect of the privilege.

It may be possible to weaken the effect of the privilege by changing the number of members of the board of directors or quorums.

It should be accepted that the veto right granted to the members of the board of directors is a privilege preventing the granting of the veto right. In fact, the quorum of the board of directors of the association pursuant to the articles of association

The direct veto right granted to the members of the board of directors that no decision can be made without the approval of the members representing a share of the board of directors is a link with the quorum. Indirect veto right granted to the members of the board of directors

The veto right granted to the members of the board of directors it does not comply with the articles of association. The right of veto to the members of the board of directors is a link with the reason.

There is no legal obstacle to the granting of the veto right by aggravating the quorum. However, there is a right to be represented on the board of directors and accepting that the veto right is a link with the danger of ignoring the veto right

The veto right added to the members of the board of directors by the articles of association is a privilege and it should be accepted that the veto right is a link with the management even

should be considered as a whole with the right of veto, thus it should be accepted as a privilege in which some elements are added to the content of a right in the law, which constitutes integrity with each other. If such a regulation is not accepted as a privilege, it may be possible that the privilege of being represented in the board of directors stipulated in accordance with TCC 360 will become completely ineffective and this regulation may lose its purpose stipulated in the articles of association. Since we accept the privilege of TCC 360 in the articles of association as a whole with the right of veto and evaluate it within the scope of the privilege, we are of the opinion that in case of a direct or indirect violation, it should be evaluated according to the provision of TCC 454.

In cases where there is a direct or indirect violation within the scope of TCC 454, it should be evaluated whether it is necessary to hold a special board meeting. Although there is no doubt about the necessity of a special board meeting in cases of direct violations, in cases of indirect violations, an investigation should be made within the framework of the concrete case. It cannot be concluded that there is no violation by claiming that not the concession clause but a different clause was changed in the Articles of Association. It should be taken into account whether there is an indirect violation in the stated situation. Within the scope of our evaluation, if the effect of the said privilege is reduced or removed by changing the quorum clause without making any changes in the article regarding the privilege of being represented on the board of directors in the articles of association, it should be concluded that there has been a violation. Otherwise, the TCC 454 protection will be rendered dysfunctional and an evaluation against the honesty rule will be in question.

GİRİŞ

Türk Ticaret Kanunu madde 360'ta belirli pay gruplarına, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı tanınabileceği düzenlenmiştir. Bu hüküm uyarınca tanınan yönetim kurulunda temsil edilme hakkının, üstünlük unsurunu barındırdığı kabul edilmektedir. Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı, yönetim kurulu üyesi seçme gücüne sahip olmayan bir pay veya pay grubunun TTK m. 360 uyarınca anasözleşmede kendilerine tanınan hak sayesinde, yönetim kurulu üyesi adayını belirleyebilmeleri imkanını sağlamaktadır. Uygulamada yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının içeriğinin veya kullanılmasının yetersayılarla bağlantı kurulması suretiyle değiştirildiği görülmektedir.

Anasözleşmede toplantı/karar yetersayılarının, yönetim kurulu üye sayılarının değiştirilmesinin veya veto hakkı konusunda yapılan değişikliklerin

ilgili imtiyazın etkinliği, pay sahiplerinin hakları, bağlı olarak imtiyazın bir sorun olarak kabul edilmesi, imtiyazının bu kapsamda, Ancak son dönem Y m. 454 kapsamında olmadığına ilişkin benimsenmektedir. üye sayısı veya ve haklarını ihlal eden bu değişikliğin yön sahipleri tarafından alınmıştır.

I. YÖNETİM KAPSAMI, AMAÇ

A. Yönetim K

Yönetim kurulu belirlenebilmesi, bu kılınmaktadır.

Yönetim kurulu etkinliğin sağlanması

¹ Yönetimde etkinlik Katılma Haklarında Ortaklıklarda Yönetim Sosyal Bilimler Enstitüsü "Anonim Şirket Yönetim İktibasının 80. Yılında Kitapçılık, 2009, s. 2. İmtiyazların Korunması Hukuku'nda Sermaye Anonim Şirketlerde E Anonim Şirketlerde Y Yayıncılık, 2019, s. 13. Seçkin Yayıncılık, s. 1.

² Öğretide, yönetim kurulu sahiplerinin yönetimde imkan sağlamak olduğu gerek duymayacakları

yönetim kurulunun kararlarını etkileyebilme gücü olarak tanımlanabilir. Yatırımcılar, yönetim kurulunda temsil edilebilme sayesinde güvenli bir yatırım ortamı bulabilirler. Şirketin sermayesinde değişiklikler meydana gelmiş olsa bile bu imtiyaz yönetimdeki etkinliğin devam ettirilmesine olanak tanıyacaktır³. Nitekim yönetimde etkinliğin kaybedilebilmesi imtiyazlarda değişiklik yapılmasına bağlıdır. Ancak bu değişiklik için de ilgili imtiyazlı pay sahiplerinin onayı olmalıdır. Ele aldığımız sorun bağlamında, yönetimde etkinlik, TTK m. 360 uyarınca yönetim kurulunda temsil edilme hakkına sahip olanların, yönetim kurulunun karar alması esnasında şirket menfaati kapsamında istedikleri yönde karar alabilmelerini veya karar almamalarını sağlayabilmektedir.

Diğer taraftan, yönetim kurulunda temsil edilme hakkının tanınmasının gerekçelerinden bir diğeri, yönetim kurulunda hakimiyetin sağlanması olabilir. Zira, bu hak sayesinde, TTK m. 195 uyarınca, bir ticaret şirketi diğer bir ticaret şirketinin yönetim organında karar alabilecek çoğunluğu oluşturan sayıda üyeyi seçebilme imkanına sahip olabilecektir. Bu durumda, TTK m. 360 uyarınca, bir ticaret şirketine yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınması, bir ticaret şirketinin TTK m. 195'e göre hâkim şirket olmasının, böylelikle şirketler topluluğunun oluşturulmasının ve bu hukuki statünün güvenli bir şekilde devam ettirilmesinin (sürdürülmesinin) bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır⁴.

Yönetim kurulunda temsil edilme hakkı sayesinde azınlık durumunda olan pay sahipleri kendilerini temsil ettirme imkanına kavuşurlar. Söz konusu hak, azınlık pay sahiplerinin menfaatlerinin korunmasına da hizmet etmektedir. Böylece azınlık pay sahipleri yönetimde bilgi alma hakkı aracılığıyla yönetimi denetleme imkanına sahip olacaklardır⁵. Çoğunluk pay sahiplerinin sahip

oldukları güç dolayısıyla sağlanabilir. Azınlık pay sahipleri yolla mümkün olma temel amaçlarından

Yukarıda açıkça görüldüğü üzere, yönetim kurulunda temsil edilme hakkı, bilgi alma ve karar alma uygulamada, oy kullanma ve karar alma gibi hiçbir tek başına yetkiyi içermez. Bu nedenle, yönetim kurulunun (özellikle azınlık pay sahiplerinin) şirkete fon sağlama, menfaat/pay grupları oluşturulması, temsil edilme imkanı, bu pay grupları, yönetim kuruluna olamamalarına rağmen, TTK m. 392 uyarınca, kararlar ile ilgili tedbirler, toplantılarda öneriler, önleyerek konuyu, üyelerinin görüşleri

belirli pay sahiplerine, azınlık konumunda olan pay sahiplerinin şirket organlarında korunmasına olanak sağlar. *İmtiyaz*, s. 185, 288. Bu bağlamda, açıklamalardan anlaşılacağı üzere, bilgi alma hakkının kullanılması

⁶ Dural, *Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*, s. 185, 288. Uygulamasına İlişkin Bir Soru, *Adanın Reddi*, *BUHUR*, s. 185, 288.

⁷ Burada sözü edilen bilgi alma hakkı, yönetim kuruluna karşı kullanılması, inceleme hakkı ise her pay sahibi için, yönetim kurul ve yönetim kurulu üyelerinin, değerlendirildiğinde, bilgi alma hakkına göre da, uyarınca pay sahibine, söylenebilseydi, yönetim kurulunda bilgilendirilmesi, yönetim kurulu üyelerinin bilgilendirilmesi yönünde bkz. Kendi

pay veya pay sahiplerinin çeşitli nedenlerle (örneğin fon ihtiyacı) ileride çoğunluğu kaybetme ihtimaline dayalı olarak, böyle bir hakka sahip olmak isteyebilecekleri düşünüldüğünde, çoğunluk açısından da bu hakkın tanınması ihtiyacı, yönetimde mevcut olan etkinliğin sürdürülmek istenmesi halinde de ortaya çıkabilecektir.

³ Fatih Ölmez, *Belirli Grupların Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Temsili*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021, s. 56.

⁴ Aynı yönde bkz. Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 189; Baltalı, s. 190-192.

⁵ Yönetimde etkinliğin sağlanması ve/veya korunması amacının doğal bir sonucu olarak, yönetim kurulu üyeleri bilgi alma hakkına da sahip olmaktadır. Bkz. Baltalı, s. 188. Başka bir deyişle, bilgi alma hakkı yönetimde etkinliğin sağlanmasının tabi bir uzantısıdır.

Kendigelen, farklı kategori veya gruplara yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınmasının temel gerekçesinin bilgi alma hakkında yattığını ifade ederken, diğer taraftan anonim ortaklıkta

imkanına sahip olabilmekte⁸ veya tüm bu girişimleri yeterli olmazsa en azından şirkete zarar verebilecek bir karara itiraz etmekte ve daha sonra çeşitli hukuki yollara başvurabilme olanağına sahip olmaktadırlar.

B. Temsil Edilme Hakkının Tanınma Yöntemleri

TTK m. 360/1'e göre, kapalı anonim şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin tamamının belirli pay gruplarınca önerilmesi veya seçilmesi mümkündür. Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı, ancak belirli bir grup oluşturan pay sahipleri, belirli pay grupları ve azınlık arasından seçilme veya aday gösterme yöntemleriyle tanınabilir. Sınırlı bir şekilde sayılan bu iki yöntem haricinde bir tercih TTK m. 340 karşısında hukuken mümkün gözükmemektedir⁹. Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazına ilişkin hükümde, bu hakkın iki farklı yöntemle kullanılabileceğine yer verilmesine rağmen, anılan yöntemlerin nasıl kullanılacağına ve sürecin nasıl işleyeceğine dair herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Söz konusu belirsizlik uygulama bakımından sorun teşkil edebilecek seviyededir.

Temsil edilme hakkının tanınmasıyla birlikte tanınma yöntemi konusunda anasözleşmede herhangi bir tercihin belirtilmemesi halinde hangi yöntemin uygulanacağı belirsizdir. Bu konuda öğretide aday önerme yöntemine öncelik verildiği görülmektedir¹⁰.

Belirtilen kişilerin doğrudan yönetim kuruluna üye olarak seçilmesi söz konusu değildir. Zira aksinin kabul edilmesi halinde, genel kurulun devredilemez yetkilerinden biri olan yönetim kurulu üyelerinin seçimine ilişkin hükmün ihlali nedeniyle kanuna aykırılık oluşur (TK m. 408/2, b).

⁸ Baltalı, s. 188.

⁹ İ. Kırcı/ F. H. Şehirali Çelik /Ç. Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku, C. I, Temel Kavram ve İlkeler; Kuruluş, Yönetim Kurulu*, 1. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2013, s. 433; Rauf Karasu, "Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsil Edilme Hakkı", *TFM*, I, 2016, s. 36; Cafer Eminoğlu, "TTK m. 360 Hükümüne Göre Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkının Tanınabileceği Gruplar, Hakkın Hukuki Niteliği ve İcrası", *Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu*, Murat Alışkan/ Bilge Utan Mersin/Sinan Sarıkaya (Ed.), On İki Levha Yayıncılık, Ocak 2020, s. 346; Ölmez, s. 192.

¹⁰ Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 259-260; Baltalı, s. 400; Ölmez, s. 192-193. Bu hususta Y. 11. HD.'nin bir kararında, "belli sayıda üyenin ilgili gruba dâhil pay sahipleri arasından veya onların göstereceği adaylar arasından seçileceği yönünde bir esas sözleşme hükmünün varlığı halinde, öncelikle o grubun aday önermesi beklenir; aday önermemişse seçim ilgili gruba dâhil pay sahipleri arasından yapılır (Y. 11 HD., 12.6.1984, E. 2542, K. 3435)" sonucuna varılmıştır (Gönen Eriş, *Türk Ticaret Kanunu, Ticari İşletme ve Şirketler, Madde 452-644*, 3. Cilt, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2017, s. 2469).

Yönetim kurulu üyesi engel olacak hakları seçilmesi gerekmez hükmün uygulanab

1. Aday Öner

TTK m. 360 tanınan pay sahip belirtilmekle birlikte bir açıklık bulunma toplantının yapılma ortaya çıkabilecek belirsizdir. Bu noktada veya imtiyazlı pay gündeme gelmekte nisaplar bakımında Söz konusu tartışılmaktadır. Bir görüş bakımından imtiyaz uygulanabileceğini konusunda bir arayış Aksiyondeki görüş ölçüde uygulanmas

¹¹ Reha Poroy /Ünal Tekin s. 588a; Ersin Çamoğlu Kurulunda Belirli Grup com>, Erişim Tarihi: Temsili", *Anonim Şirket* 159; Eminoğlu, s. 346 uygulanması gerektiği ağırlaştırılmış yetersiz karar alınması gerektiği

¹² Ömer Teoman, "Yönetim Özel Toplantıda Uygulan Makalelerim C. I-II (A) bu görüşü, şirket organı olarak kabul etmesi o nitelendirilmesi halinde uygulanamayacağını, temsil edilme hakkının Bkz. Kendigelen, *İmtiyaz* alınacak kararın toplama

Nisaplar konusunda TTK m. 454/3'te yer alan yüzde altmışlık nisabın aday önerme toplantısı bakımından kıyasen uygulanması, aday önerme toplantısının imtiyazlı pay sahiplerinden oluşması gerekçesine dayanmaktadır. Ancak imtiyazların kullanılmasına ilişkin bir toplantıda böyle ağır bir nisabın aranması toplantı sürecini zorlaştırabilecektir. TTK m. 454 hükmünün, genel kurul toplantısına göre daha ağır ve zor şartlarda yapılan bir toplantı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, salt imtiyazların kullanılması gibi basit bir konuda karar almayı zorlaştırmak isabetli gözükmemektedir. Yalnızca aday göstermek, kendilerine tanınmış olan imtiyazı kullanmak amacıyla yapılan bir toplantıda yüzde altmışlık toplantı nisabının aranması kanımızca gereksiz olacaktır. Aday önerme toplantıları bakımından genel kurul toplantılarında uygulanacak olan basit yetersayılar (TTK m. 418) kıyasen başvurulması daha isabetli olur. Zira genel kurula ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanması nedeniyle çağrı yapmakla yükümlü olan yönetim kurulu bu konuda tedbirli davranarak ilk yapılan toplantının çağrı süresini buna göre ayarlayabilir¹³. Bu kapsamda toplantı yetersayısı olarak aday önerme imtiyazı tanınmış olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin dörtte birinin varlığı, karar nisabı olarak ise toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu aranacaktır¹⁴.

Önerilen adayın grup içerisinde yer almasının zorunluluğu konusunda öğretide bir görüş, adayın grup içerisinde seçilme zorunluluğunun olmadığını, grup dışından grubun güvendiği bir başka kimsenin de aday olarak önerilebileceğini belirtmektedir¹⁵. Mevcut düzenlemede bu konuda bir zorunluluk öngörülmediğine göre, grup haricinde bir kimsenin aday olarak önerilmesi mümkün gözükmemektedir.

Önerilecek aday sayısı bakımından üst sınırın olup olmadığı hususunda ise öğretide bir görüş, iyiniyet kurallarına dayanarak, kendilerine tanınmış aday

uygulanması gerektiğini ifade etmiştir. Bkz. Erdoğan Moroğlu, *Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*, 8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2017, s. 18-19; Betül Aktaş, *İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019, s. 175.

¹³Kendigelen, bu ihtimali vurgulamasına rağmen, yine de toplantı nisabının aranmamasının daha isabetli olduğunu kabul etmiştir. Bkz. Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 267-268.

¹⁴Bir diğer ihtimal olarak, anasözleşme değişikliklerinde uygulanan, TK m. 421'de yer alan ağırlaştırılmış nisaplara başvurulması düşünülebilir. Özellikle TK m. 421/3/b'de yeni imtiyazlı payların oluşturulması için yüzde yetmişbeşlik bir nisap aranmaktadır. Ancak bu hükümde de yalnızca yeni imtiyazların tanınmasından söz edilmekte olup, imtiyazların kullanılmasının bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün değildir. İstisnai nitelikte olan hükümlerin dar yorumlanması gerekmektedir.

¹⁵Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 271.

belirleme sayısının belirtmekten¹⁶; ifade etmektedir¹⁷. Nedeniyle böyle bir

2. Belirli Pay

Yönetim kurulu kaydıyla, imtiyaz kullanılabilir. Bu sahiplerinin herhangisi arasında sahipleri arasında konusunda herhangi

Temsil edilme hükmü bulunmaması önerilmesi halinde

İmtiyaz tanınması ne olacağı konusu tanınması düşünülebilir yetkisinin sınırlanması kurul, ilgili grupta önerilen adaylarla s

II. YÖNETİM ETKİSİNİN ANALİZİ

A. Nisaplar

Yönetim kurulu kurulması suretiyle edilmelidir²¹. Anılan

¹⁶Fahiman Tekil, *Anonim Ortaklık Genel Kurulu*, s. 175.

¹⁷Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 267-268.

¹⁸Ölmez, s. 195.

¹⁹Kırca (Şehirli Çelik/Ölmez), s. 195.

²⁰Ölmez, bu gerekçeye hükümler doğrultusunda yine ilgili gruba geçecek

²¹Yetersayılar konusunda

kurulması durumunda şirketin işletme ile ilgili kararlarını etkileme imkanını ortaya çıkarmaktadır²². Bu nedenle yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının yetersayılarla bağlantısı yadsınamaz. Nisaplarda yapılan değişikliklerin imtiyazın etkisini güçlendirebileceği gibi zayıflatması da mümkündür.

Nitekim imtiyazlar ile toplantı ve karar yetersayıları arasında bağlantı kurulmasına ilişkin bir uyuşmazlıkta yerel mahkemece “....TK’nun 401 nci maddesinin bir kısım paylara kâr payı, tasfiye payı ve sair hususlarda anasözleşme hükümleri ile imtiyaz tanınmasına cevaz verdiği, bu kapsamda, bir kısım paylara yönetim ve denetim kurulu için aday gösterme hakkı tanınması mümkün olduğu gibi, genel kurul ve yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayılarının buna göre düzenlenmesi “altın oy” şeklinde mevsuf nisap kabul edilmesinin olanaklı olduğu ve TTK’nun 401 nci maddesi karşısında, grup imtiyazı olarak kabul edilmesi gerektiği...” belirtilmiştir. Söz konusu karar, imtiyaz ve yetersayıların bağlantısının değerlendirilmesi bakımından önemlidir²³. Ancak Yargıtay, bu uyuşmazlıkta taraf sıfatı yoksunluğuna dayanarak bozma kararı vermiş ve imtiyaz, yetersayı bağlantısını değerlendirmemiştir.

1. İmtiyazın Etkisinin Güçlendirilmesi

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı, temsil edilen grubun menfaatlerini yetersayılarla bağlantı kurulması durumunda daha güçlü bir şekilde koruyabilmektedir. Bu ihtimalde nisaplarda yapılan değişiklik imtiyaz sahibi grubun haklarını adeta pekiştirerek imtiyazın etkisini artırmaktadır. Örneğin, beş kişiden oluşan bir yönetim kurulunda, A grubundan iki yönetim kurulu üyesi seçilmesi veya aday olarak önerilmesi halinde, yönetim kurulunun en az dört yönetim kurulu üyesinin olumlu oyuyla karar alınabileceği anasözleşmede belirtilmişse, A grubu pay sahiplerinin arasından seçilen veya önerilen yönetim kurulu üyesi olmaksızın yönetim kurulunun karar alması mümkün olmayacaktır.

Diğer taraftan tüm bu hükümlerin, TTK m. 360 imtiyazı ile onun etkisini yetersayılarla bağlantı kurmak suretiyle güçlendirildiği yönünde pay sahiplerinin iradesini açık bir biçimde ortaya koyacak şekilde düzenlenmesi gereklidir. TTK m. 360 imtiyazının düzenlendiği sırada yönetim kuruluna

ilişkin yetersayıların imtiyazının içeriğinin denge yaratmak isteği TTK m. 360 imtiyaz ilkesine de²⁴ aykırı etkisini zayıflatarak görülmeli, tarafların şirketteki hassas de

2. İmtiyazın İ

İmtiyazın an değiştirilmesi suret nisaplara ilişkin hü daha etkiliyken, d Örneğin, oybirliği veya seçilen üye ol koruyabilir²⁵. Böyl hafifletilmesi ve o gücünü azaltabilece alınamazken, değı üyenin oyu olmak önemle belirtmek g menfaatini gözetme kilitlemesi değıdir. kurulunda temsil e şirket menfaatlerini menfaatlerini korun pay sahipleri ile ad ilişki bulunmasına

²²Benzer olarak bkz. Baltalı, s. 189.

²³Bkz. Y. 11. HD., 13.11.2003 tarihli, 2003/7508 E., 2003/10845K. (Hukuk Türk, e.t., 3.5.2021).

²⁴İmtiyazın konusunun, anasözleşmede öngö kelimesinin yer alma şekilde anlaşılması ye

²⁵Baltalı, s. 189.

²⁶Kendigelen, *İmtiyaz*, s. Manavgat), *Anonim Ş. Aufl.*, Art. 709, N. 18.

²⁷Kendigelen, *İmtiyaz*, s.

imtiyazın bir anlamı olmayacaktır.

B. Yönetim Kurulu Üye Sayılarının Değiştirilmesi

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının nisaplarda değişiklik yapılmaksızın, yönetim kurulu üyelerinin sayılarının değiştirilmesi suretiyle de ihlal edilmesi mümkün olabilir. Örneğin, anasözleşmede üç yönetim kurulu üyesinin atanacağı belirtilmiş ve A grubuna da iki üyeyi aday önerme imtiyazı tanınmıştır. Daha sonra yapılan bir değişiklikle yönetim kurulu üye sayısı beşe çıkarılırsa A grubunun yönetim kurulunda temsil edilme gücünün azaltıldığı ortadadır. Bu durumda imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının ihlali gündeme gelmelidir.

Anasözleşme ile içeriği güçlendirilen TTK m. 360 imtiyazının doğrudan veya dolaylı bir şekilde ihlal edilip edilmediği konusundaki ihtilafları ortadan kaldıracak şekilde, örneğin A grubu pay sahipleri arasından veya onun önerdiği adaylardan yönetim kurulunun toplam üye sayısının belirli bir oranının (örneğin yarıdan bir fazlasının) seçileceğine ilişkin bir anasözleşme hükmü öngörülebilir. Böyle bir hükmün öngörülmesinin mümkün olup olmadığı bir yana bırakılırsa, imtiyazlı pay grubunun yönetim kurulundaki üye sayısı hep aynı kalacağından, şirket genel kurulunun yönetim kurulu üye sayısının artırılması veya başka bir yoldan TTK m. 360 imtiyazının zedelenmesi önlenmiş olacaktır²⁸. Belirtilen halde anasözleşmede yönetim kurulu üyelerinin sayısının artması durumunda sorunlar ortaya çıkabilir. Anasözleşmede dört yönetim kurulu üyesi olacağı belirtildikten sonra A grubuna yarısını aday

²⁸Oy hakkında imtiyazın bu yöntemle tanınıp tanınamayacağı hususu öğretide tartışmalıdır. Kendigelen, eTK döneminde, rüçhan hakkının genel kurul kararı ve anasözleşme değişikliği ile sınırlandırılması mümkün olduğundan bu yöntemin Türk Hukukunda uygulanabilmesinin mümkün olduğunu kabul etmektedir. Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 125, 126, 257. Bilgeç, ise, eTK döneminden farklı olarak, artık anasözleşmeye konulacak bir hükümle rüçhan hakkının sınırlandırmadığı, değişken modelle oy hakkında tanınacak imtiyazın rüçhan hakkının sınırlandırılmasında haklı nedenlerin içine girmeyeceği, TTK m. 479'da imtiyazlı paylara farklı sayıda oy hakkından ve "sayı"dan söz edildiği gerekçeleriyle, bu modelle oy hakkında imtiyaz tanınmasının mümkün olmadığı düşüncesindedir. Hakan Bilgeç, *Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz*, Turhan Kitabevi, 2017, s. 80. Biçer de, TTK'da oyda imtiyazın yalnızca eşit itibari değerdeki paylara farklı sayıda oy hakkı verilerek tanınabilmesi (TTK m. 479/1), bu nedenle başka bir yöntemle imtiyaz tanınmasının mümkün olmaması; ikincisi, değişken oy hakkında imtiyazın belirlilik ilkesini zedeleyebileceği, zira özellikle oy hakkında imtiyazların zedelenip zedelenmediğinin ihtilaflı olduğu hallerde değişken oy hakkında imtiyazın sağladığı oy sayısının değişiklik göstereceği ve anasözleşmeden hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde anlaşılamayacağı gerekçeleriyle bu yöntemle oy hakkında imtiyaz tanınamayacağını ifade etmektedir. Levent Biçer, *Anonim Ortaklıkta Oy Hakkında İmtiyaz ve Sınırları*, 1. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2019, s. 228.

önerme hakkı tanınmı
önerme hakkı bir k
kurulunda temsil ec
imtiyaz hükmünün
sahipleri yapılan d
gerekir. Bu konuda
(2/3) A Grubu pay
yer alan bir hükmü
ihlal teşkil etmekte

C. Veto Hakkı

Veto hakkı, l
kimselfere, bu kar
Konumuz çerçeves
kurulunda gruba tar
ilişkin hususlarının

1. Genel Olarak

Veto hakkına
düzenlenmiş bir hül
ve gerekçelerde
anlaşılmaktadır. TT
esas sözleşmede ya
madde hükümlerine
ifadesinden veto ha
olmadığı sonucuna
"paysahibine veto m
maddenin birlikte d
benzer sonuç da s
tanınmasının kabul
m. 480 gerekçesinde

²⁹Bununla birlikte, söz
yöntemine ve TTK m.

³⁰Altay, s. 491; Fatih E
2013, s. 636.

³¹"Ulusal hukukun uyg
aldığı hemen hemen
sınırlanmaktadır.

yan düzenin en önemli silahı olduğu belirtilmiştir. Her ne kadar bu hükümde anasözleşmede veto hakkı tanınmasına yönelik bir değerlendirme yapılmamış olsa da veto hakkı tanınmasının önemine değinilmiştir.

Limited şirketler bakımından ise TTK m. 577’de şirket sözleşmesinde öngörülmesi şartıyla bağlayıcı olan hükümler içerisinde, belirli veya belirlenebilir ortaklara veto hakkı veya bir genel kurul kararının oylanması sonucunda oyların eşit çıkması halinde bazı ortaklara üstün oy hakkı tanıyan hükümler sayılmıştır³².

Veto hakkının tanınmasını, genel kurulda ve yönetim kurulunda alınacak kararlar açısından ayrı ayrı incelemekte yarar bulunmaktadır. Genel kurulda alınacak kararlar açısından, sermaye şirketlerinde geçerli olan çoğunluk ilkesi, anonim ortaklığın işleyişi, hakkın pay grubuna veya kişiye tanınması ve TTK m. 340 açısından değerlendirmeler yapılmak suretiyle farklı sonuçlara varıldığı görülmektedir.

Öğretide bir görüş, belirli bir grup pay sahibine tanınan veto hakkının anonim ortaklığın niteliği ile bağdaşmadığını, TTK’nın emredici hükümlerine ve anonim ortaklığın bünyesi ile işleyişine aykırı olduğunu bu nedenle daha başlangıçtan itibaren hükümsüz olduğunu ifade etmiştir³³.

an istediği fiyatla karşı tarafın paylarını almak veya paylarını satmak hakkını sağlamaktadır. Veto hakları da bu düzenin önemli silahıdır. Kara Avrupası hukukları olabildiği oranda bu yan düzeni sınırlamaya çaba harcamaktadır”.

³²Şener, limited ortaklığa ilişkin olarak (TTK m. 577/1-e) yapmış olduğu açıklamalarda, veto hakkı sayesinde bu hakkın tanındığı ortağın onayı olmaksızın karar alınamadığı, dolayısıyla bu ortağın kararının fiilen genel kurul kararının üzerinde yer aldığını ifade etmektedir. Bkz. Oruç Hami Şener, *Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku*, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2017, s. 56.

³³Ömer Teoman, “Veto Hakkı – Ayrıcalıklı Paylar”, *Yaşayan Ticaret Hukuku, Hukuki Mütalaalar, Cilt I: 1982-1991*, 1. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2011, s. 20-28; Kırca, pay sahiplerine tanınan veto hakkının anonim şirket temel yapısını bozan bir karar olması nedeniyle geçerli olmadığını belirtmiştir. Bkz. Kırca (Şehirali Çelik/ Manavgat), *Anonim Şirketler Hukuku, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*, C. 2/2, 1. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2016, s. 46; Bilge Aytuğar, *Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019, s. 311; Baltalı, s. 237 vd. Karasu, bu görüşte olmakla birlikte, TTK m. 390’ın değiştirilerek buna izin veren bir hüküm öngörülmesi gerektiğini belirtmektedir. Bkz. Karasu, *Emredici Hükümler İlkesi*, s. 168. Biçer ise belirli bir paya, pay grubuna veya kişi/kişilere, veto hakkı tanınmasının imtiyaz olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığını, zira veto hakkının, anonim ortaklığın temel ilkeleriyle bağdaşmadığı gibi anonim niteliğine ve işleyişine de uygun düşmediğini ve ayrıca paya veya pay grubuna veto hakkı tanınması imtiyazın on beş oy hakkıyla sınırlandığı imtiyaz sistemiyle de bağdaşmadığını, oransallık ilkesini oy hakkında imtiyazın çok ötesinde aşırı derecede zedeleyebildiğini belirtmektedir. Bkz. Biçer, s. 145 ve 146.

Kendigelen, 1 alınması açısından düşünülebileceği, b grubunun muvafak hakları kapsamında tanınmasına da her ilişkin bir husus olan olmadığı düşüncesi

Tekinalp, veto sonucuna varılan kişiye bağlanmış düşünceindedir³⁵. değerlendirme yapı ilişkin herhangi bir

Öğretide Şehi gerçek altın pay oransallık ilkesini pay sahibinin yön Türk hukukunda, karşın tamamen karar oranlarının olduğu, TTK’nın dışında Kanun’un bulundurulduğunda yetkisine ilişkin geçerli ve altın pay

Uysal’a göre, ortaklığın bünyesini olarak kabul edileb önemli nitelikteki önemli işlem ile il

³⁴Kendigelen, *İmtiyaz*, s.

³⁵Tekinalp (Poroy/ Çam

³⁶Feyzan Hayal Şehirali Paylar”, *Batider*, XXI Paylar, 1. Baskı, On İ

tanınabilir ya da ortaklığın kurucu ortaklarına, artan pay sahipleri ve diğer imtiyazlı paylar da göz önüne alındığında ortaklık üzerindeki hâkimiyeti kaybetmemesi için belirli bir konuda örneğin, şirketle ilgili alınacak birleşme, bölünme veya tür değiştirme kararlarında veto hakkı bir imtiyaz olarak tanınabilmelidir. Burada önemli olan husus imtiyaz olarak tanınacak veto hakkının niteliklerinin ve sınırlarının anasözleşmede ayrıntılı, açık ve net bir şekilde düzenlenmiş olmasıdır³⁷.

Yukarıda açıklandığı üzere öğretide genel kurul kararlarında veto hakkı bakımından çeşitli görüşler bulunmaktadır. Ancak konu, yönetim kurulu kararları bakımından yeterli şekilde irdelenmemiştir. Çalışmamız kapsamında TTK m. 360 imtiyazının veto hakkı ile güçlendirerek tanınmasını ele almamız dolayısıyla öncelikle yönetim kurulunda veto hakkının tanınmasının mümkün olup olmadığının belirlenmesi gerekir.

2. Yönetim Kurulu Üyesine Veto Hakkı Tanınması

TTK'da yönetim kurulu üyelerine veto hakkı tanınmasını engelleyen bir düzenleme bulunmamasına ve TTK m. 390 hükmü uyarınca anasözleşmede toplantı ve karar yeter sayılarının ağırlaştırılabilmesine dayalı olarak yönetim kurulu üyelerine doğrudan ve dolaylı veto hakkı tanınabileceğinin kabul edilmesi gerekir³⁸.

³⁷Uysal, s. 66- 67. Genel kurulda veto hakkının imtiyaz olarak tanınmasının mümkün olduğu ve TTK m. 340 bakımından engel bulunmadığı konusunda bkz. Aktaş, s. 60-61. Veziroğlu da anasözleşmede veto hakkı tanınmasının kabul edilebileceğini, ancak TTK'da öngörülen nisaplar, oy hakkı ve imtiyaza ilişkin sistemin bu amaçla bozulmaması gerektiğini belirtmektedir. Bkz. Cem Veziroğlu, *Anonim Ortaklıklar Hukukunda Esas Sözleşme Özgürlüğü ve Sınırları*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021, s. 408-409.

³⁸Öğretide, temsil edilme hakkının, tek başına kontrolü sağlamaya ve şirketin karar almaya yeterli olmadığı durumlarda, yönetim kurulu kararlarına ilişkin yetersayı düzenlemeleri ve veto haklarıyla desteklenmesinin gerekebileceği, yönetim kurulunda alınacak kararlar bakımından belirli bir pay grubunu temsilen yönetim kurulunda yer alan üyenin olumlu oyunun aranması ve dolayısıyla veto hakkının tanınmasının pay gruplarına bağlanması kaydıyla geçerli kabul edilebileceği belirtilmektedir. Altay, s. 530- 531.

Baltalı, genel kurulda alınacak kararlar bakımından belirli bir pay grubuna tanınan veto hakkının, ağırlaştırılmış yetersayı düzenlemelerinden farklı bir kurum olduğunu, belirli bir pay veya pay grubuna tanınan veto hakkının, bu payların TTK m. 478 bağlamında taşıdığı üstünlüğün belirli bir kararın alınmasını engelleme gücü olmasından bahisle, imtiyaz olarak nitelendirilebileceğini, yönetim kurulunda alınacak kararlar bakımından, belirli bir pay grubunu temsilen yönetim kurulunda yer alan üyenin olumlu oyunun aranması ve dolayısıyla veto hakkının tanınmasının, nesnel olarak pay gruplarına tanınması kaydıyla geçerli kabul edilmesi gerektiğini, ancak böylesine bir hakkın imtiyazın pay sahipliği haklarına özgü olması nedeniyle, imtiyaz olarak nitelendirilemeyeceği görüşündedir. Baltalı, s. 103 ve 333. dipnot ile s. 190. Biz yönetim kurulunda belirli bir pay grubuna tanınan dolaylı veto hakkının bu

Doğrudan ve dolaylı veto hakkı veren üyenin veya üyelerin veto hakkı şeklinde düzenlenmesi öngörülebilir³⁹. Dolayısıyla imtiyazının tanınması veto hakkının TTK m. 360 biçiminde işletilebileceği anlamına gelir.

Dolaylı veto hakkı nisaplarla gündeme getirilen toplantıları bakımından üyesinin toplantıya katılması bulunmaktadır. Bir toplantıya hak tanınabilir. Böylece toplantıya katılmanın

Yönetim kurulu

pay grubu içerisinde yer almamakla yetmez. TTK m. 360 yönetim kurulu yeter sayı sonucunda meydana gelen toplantıya katılması gerektiği düşüncesi

Çoştan ise aynı konuyu ele alırken, alınamamasının başka bir toplantıda bulunmasıyla ilgili üyelikten ayrılmalarda durumun yönetim kurulu düşüncesindedir. Hülâsa Yetersayılar ve Toplantı anasözleşmede açıkça veto hakkını yetersayılar ile olabileceğini, buna rağmen anasözleşme hükmüyle kilitlenebildiği görülmektedir. hükmünden haberdar davranabilecekleri da

³⁹Dural, *Yönetim Kurulunda*

⁴⁰Dolaylı veto hakkı b. kararlarının oybirliği sonuca varamıyoruz. 360 imtiyazı bağlantısı

⁴¹Peter Böckli, *Schweizerisches* Baltalı, s. 101. Aksi yö

⁴²Dural, *Yönetim Kurulunda*

temel ilkelerine uygun olmaması nedeniyle geçerli olmaması gerekir⁴³. Bunun yanı sıra şirketteki 3. kişilere de veto hakkı tanınmasının belirtilen sebeple kabul edilmemesi gerekir. Nitekim TTK m. 391 gerekçesinde, 3. kişiye veto hakkı tanınmasının anonim şirketin temel yapısına aykırı olması dolayısıyla batıl olacağı açıklanmıştır. Bu hak, ancak belirli pay gruplarına tanınması halinde paya bağlı olması dolayısıyla geçerli kabul edilmelidir⁴⁴.

Yetersayıların ağırlaştırılması suretiyle anasözleşmede dolaylı veto hakkı tanınmasının önünde kanunen bir engel bulunmamaktadır. Zira TTK m. 390'dan yetersayıların ağırlaştırılabileceği anlaşılmaktadır. Ancak yönetim kurulunda temsil edilme hakkının bulunduğu hallerde tanınan dolaylı veto hakkının salt bir yetersayı problemi olduğunu ileri sürerek bunun ilgili imtiyazlı pay sahiplerini etkilemediğini kabul etmek, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının göz ardı edilmesi tehlikesini beraberinde getirir⁴⁵.

Yukarıda açıklanan veto haklarının hukuki niteliği konusunda öğretide çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Bu görüşlerin bir kısmı genel kurul toplantılarına ilişkin olmakla birlikte anasözleşmede yer alan niteliğin değerlendirilmesi bakımından yönetim kurulu toplantıları için de dikkate alınmalıdır. Bir görüş, anılan hakları müktesep hak olarak değerlendirmiş ve pay sahiplerinin rızası olmadan değiştirilemeyeceğini belirtmiştir⁴⁶. Diğer görüş ise bunun bir yetersayı sorunu olduğunu belirterek anasözleşme değişikliğiyle her zaman değiştirilebileceğini ileri sürmüştür⁴⁷.

⁴³Öğretide bir görüş, TTK m. 360'da özellik ve nitelikleriyle belirli grup oluşturan pay sahibine yönetim kurulunda temsil edilme hakkının tanınabileceği hükmünden yola çıkarak belirli bir şahsa dahi bu hakkın tanınabileceği ileri sürmüştür. Bkz. Çamoğlu (Poroy/Tekinalp), C. I, N. 587; Tekin Memiş, "Grup İmtiyazının Kabul Edildiği Bankalarda Grup İçindeki Bütün Paylar Nitelikli Pay Sayılır mı?", *DEÜHFD*, 16(Özel Sayı 2014), 2015, Prof. Dr. Hakan Pekcanitez'e Armağan, s. 3111. Aksi yönde Kırca, bu durumda belirli bir kimsenin isminin belirtilmesi dolayısıyla artık özellik ve niteliklerin zikredilmesine gerek olmadığını, bu şekilde pay sahipleri grubu oluşturma da mümkün olmayacağını haklı olarak belirtmiştir. Bkz. Kırca (Şehirali Çelik/Manavgat), *Anonim Şirketler Hukuku*, s. 428. Yargıtay ise 6762 sayılı eTK döneminde bu gibi tanınan hakları akdi hak olarak nitelendirmiştir. Örnek karar için bkz. Y. 11. HD. 12.11.1992 T., E. 3211, K. 10546.

⁴⁴Altay, s. 498.

⁴⁵Dolaylı veto hakkının salt bir yetersayı problemi olmadığı konusundaki açıklamaları için bkz. Dural, *Yönetim Kurulunun Kilitlenmesi*, s. 110.

⁴⁶Oğuz İmregün, *Anonim Ortaklıklar*, 4. Bası, Yasa Yayınları, 1989, s. 149; Ömer Teoman, *Hukuki Mütalaa*, No: 61, Yaşayan Ticaret Hukuku, C. I, Vedat Kitapçılık, 1992, s. 45; Dural, *Yönetim Kurulunun Kilitlenmesi*, s. 111.

⁴⁷Kendigelen, *İmtiyaz*, s. 301.

Kanımızca bu yetersayı sorunu olmalıdır. Bu görüşün kabul edilmesi büyük bir risk teşkil eder. Bu sebepleri ise müktesep veto haklarının ise ağırlaştırılmış nispetle müktesep haklarda

Yönetim kurulu veto hakkı TTK m. 360'da yönetimdeki etkinliği artırarak kurulu üyelerine TTK m. 360 maddenin bir uzantısı olarak bir yetersayı düzeni olarak düşünülmelidir. Yönetim kurulunda temsil edilme sonucunda meydana gelen gerektigi düşünce *içeriğine, esas sözleşme* oluşturulabileceği ağırlaştırılarak yer alan TTK m. 360'da böylece birbiriyle anasözleşmeyle bağlanmalıdır. Bkz. TTK m. 360 uyarınca tamamen etkisizleşmesi amacını yitirmesi söz

Öte yandan TTK m. 360 uyarınca sahipliği hakkını TTK m. 360 uyarınca güçlendirilebileceği

Anasözleşmede müktesep olarak kabul etmemiştir. Bu konuda doğrudan v

⁴⁸Ünal Tekinalp, *Sermaye*, 9-09c; Baltalı, s. 18, s.

hükmüne göre değerlendirilmesi gerektiği görüşündeyiz. Ayrıca yukarıda yer alan görüşlerden hangisi benimsenirse benimsensin veto hakkının varlığı halinde özel bir korumanın sağlanması şarttır. Müktesep hak değerlendirmesinde hak sahibinin onayı olmaksızın veto hakkı kaldırılamayacağı gibi, diğer hallerde de imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunun onayının aranması gerekir. Ancak bu hakkın salt bir yetersayı problemi olduğunu ileri sürerek belirtilen korumalardan yoksun bırakılması hakkaniyete uygun gözükmemektedir.

III. YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME İMTİYAZININ KORUNMASI

A. Genel Olarak

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının ihlal edilmesi problemiyle uygulamada sıkça karşılaşmaktadır. Bu halde koruma yöntemi olarak TTK m. 454 hükmüne başvurulması gerekmektedir. Anılan hükümde, genel kurul tarafından yapılan anasözleşme değişikliği, yönetim kuruluna sermaye artırımı yetkisi verilmesi ve yönetim kurulunun kayıtlı sermaye sisteminde sermaye artırımını kararlarında imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının ihlal edilmesi gündeme geliyorsa, ilgili imtiyazlı pay sahiplerinin katıldığı, imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunun toplanması gerekliliği düzenlenmiştir.

İmtiyazlı pay sahipleri özel kurulu, ilgili imtiyazlı pay sahiplerinin ayrı ayrı toplandıkları, genel kurulun özel bir türü olan, genel kuruldan ayrı olarak yapılan ve genel kuruldan bağımsız nitelikte olan özel bir kuruldur⁴⁹. Genel kurulda alınan kararın imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal etme olasılığı bulunan hallerde, ilgili imtiyazlı pay gruplarının özel kurulları, organ kararını onama veya onamama hususunda karar almak üzere kurul olarak bir araya gelmelidir.

Söz konusu özel kurul toplantısının yapılması imkanı, ancak yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı tanınmış olan pay sahiplerinin bu haklarında olumsuz bir etkilenmenin ortaya çıkmasıyla mümkün olabilir. Bu olumsuz durum ise ihlal olarak adlandırılmaktadır. TTK m. 454 hükmünde ihlal konusuna ilişkin yeterli bir açıklamaya yer verilmemiş, doğrudan ve dolaylı ihlal ayrımı yapılmamıştır.

İhlal, genel kurul tarafından yapılan anasözleşme değişikliği, yönetim kuruluna sermaye artırımı yetkisi verilmesi ve yönetim kurulunun kayıtlı

sermaye sisteminde durumun, bir imtiyazın kaldırılmasıyla değişmesidir⁵⁰.

İhlal, genel kurulun sınırlandırılması, bir kararın yapılması veya bu kararın ihlalin meydana gelmesiyle imtiyazın kaldırılmasıyla menfaatin azaltılması veya imtiyazın kullanılmasıdır.

Yönetim kurulunda ihlal hallerinin günümüzde Bu aşamada genel kurulun Özel kurul kararını Bu noktada belirtmek genel kurulda TTK m. 454 vermişlerse artık öz

Yukarıda açıkça bakımından doğrudan Özellikle uygulamada sayma eğilimi karşı

B. Doğrudan

Yönetim kurulunda imtiyazlı pay sahipleri etkilenmesi sonucu

⁵⁰ Aktaş, s. 112.

⁵¹ Aktaş, s. 112-113.

⁵² Moroğlu, *Hükümsüzleşme*, Yayınevi, 2022, s. 172.

⁵³ Aktaş, s. 243.

⁵⁴ Bu düzenlemeye ilişkin *Kanunu, Değerlendirme* Kendigelen, *Yeni Türk* İki Levha Yayıncılık, 2021.

⁵⁵ Dolaylı ihlalin kabul *Ortaklıklar I*, p. 804; I.

⁵⁶ Aktaş, s. 114.

⁴⁹ Aktaş, s. 70.

tanınmış olan imtiyaz maddesinde olumsuz yönde bir değişiklik yapılması veya söz konusu maddenin tamamen kaldırılması hallerinde doğrudan ihlal gündeme gelecektir. Örneğin, anasözleşmede yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı tanınmış olan maddenin kaldırılması halinde doğrudan ihlal bulunmaktadır.

Böyle bir durumda TTK m. 454/1 hükmüne göre, yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı tanınmış imtiyazlı pay sahiplerinin özel bir toplantı yaparak TTK m. 454/3'te öngörülen nisaplara uygun şekilde karar almaları ve bu şekilde onamadıkları sürece de ilgili kararın uygulanamaması gerekir. Öte yandan, TTK m. 454/4 hükmüne dayanılarak, genel kurulda zaten belirtilen karara yeterli nisapla olumlu oy verilmişse ayrıca tekrardan özel kurul toplantısının yapılmasına ihtiyaç bulunmamaktadır.

C. Dolaylı İhlal Bakımından

1. Genel Olarak

Çalışmamızda ele alınan temel sorunlar kapsamında tespit edilmesi gereken en önemli hususlardan biri olan dolaylı ihlal konusunda Kanun'da herhangi bir açıklama yer almamaktadır.

Dolaylı ihlal, doğrudan ihlalin aksine yapılan değişikliğin ilgili imtiyaz maddesinin kaldırılmasında olduğu gibi doğrudan değil, dolaylı etkilerle ortaya çıkması halidir. Anasözleşmenin doğrudan imtiyaz maddesinin değil, ancak farklı bir maddesinin değiştirilmesi suretiyle, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının olumsuz etkilenmesi dolaylı ihlal teşkil eder. Dolaylı ihlal hallerinde özel kurul onayının gerekip gerekmediği konusunda somut olay çerçevesinde değerlendirme yapılmalıdır⁵⁷. Örneğin, pay gruplarına ilişkin anasözleşme hükmünün kaldırılması halinde, yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı tanınmış olan grupların imtiyazları da sona ereceği için dolaylı bir ihlal söz konusu olur. Böyle bir durumda ilgili imtiyazlı pay sahiplerinin TTK m. 454 çerçevesinde onaylarının alınması gerekmektedir⁵⁸.

Anasözleşmenin imtiyaz ile bağlantılı olabilecek başka bir maddesinin değiştirilmesi halinde, bunun "imtiyaz" başlıklı madde ile ilgili olmadığı ve dolayısıyla bir ihlal değerlendirmesi yapılamayacağı iddiası, kanımızca TTK m. 454 hükmü karşısında hukuka uygun bir yaklaşım değildir.

⁵⁷ Aktaş, s. 120 vd.

⁵⁸ Ölmez, s. 288-289.

Anasözleşme kurulunda yönetim kurulu üye sayısının imtiyazının eritilmesi anasözleşmede yer alan maddenin değiştirilmesi, TTK m. 454'te üç halde yönetim kuruluna sermaye kurulunun sermaye edilmesi ihtimalinde olarak bu kararların kanunda açıkça dü yönetim kurulunun bu kararların imtiy ayrıca değerlendirm kurulunun almış o şüphesizdir. Bunun kararların imtiyazla 454'te öngörülen ke

Unutulmamalıdır. Bu sebeple de her ve ihlallerin tespiti

2. İlgili Yargı

Y. 11. HD. 17. kurulunun şirketin ilişkin bir takım ka 7. maddesinin gen

⁵⁹ Tekinalp (Poroy/Çamur Ticaret Kanunu Uyarınca Vedat Kitapçılık, 2011 hallerde özel kurul to yönde bkz. Uysal, s. 1

⁶⁰ Oğuz Kürşat Ünal, "A Yetkisi", *Gazi Üniver*

⁶¹ Karar için bkz. Erişim Tarihi: 01.05.2

olumlu oy ile anılan işlemleri yapabileceğini, bu durumun imtiyaz haklarını ortadan kaldırdığı iddiasıyla genel kurul kararının iptalini talep etmiş” ve bu talep Yerel Mahkeme kararıyla kabul edilmişse de Yargıtay tarafından yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının, yönetim kurulundaki nisabın belirlenmesi ve değiştirilmesi konularını kapsamadığı gerekçesiyle ihlal bulunmadığı sonucuna hatalı şekilde varılmıştır.

Anılan Yargıtay Kararında anasözleşmenin 7. maddesinin değiştirilmesi, ilk bakışta sadece yönetim kurulunun toplantı ve karar yetersayılarını düzenliyor gibi görünmekte ise de bu değişiklik sonucunda yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının olumsuz bir şekilde etkilendiği anlaşılmaktadır. Belirtilen değişiklik ile TTK m. 360 ile birlikte getirilmek istenen yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı etkisini (gücünü) ve anlamını yitirmektedir. Bu karardan da anlaşılabacağı üzere, uygulamada nisapların değiştirilmesi suretiyle yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının etkisinin azaltılması veya ortadan kaldırılması sıkça başvurulanan bir yöntem olmaya başlamıştır⁶².

Yukarıda yer verilen kararda dolayı ihlal bulunup bulunmadığı değerlendirilmeksizin adaletsiz bir sonuca varılmıştır. Anılan Karar’da anasözleşmenin 7. maddesinin değiştirilmesi TTK m. 454 hükmüne göre imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını dolayı olarak ihlal edecektir. Şöyle ki yönetim kurulu karar yeter sayısında (A) grubu pay sahiplerine tanınmış olan etki, sahip oldukları imtiyazları çerçevesinde ve anasözleşmede tanınmıştır. Bu durumda ihlal edilen imtiyaz, TTK m. 360’da düzenlenen yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazıdır. Söz konusu imtiyazın tanınmasının amaçlarından birinin yönetimde etkililiğin sağlanması ve korunması⁶³ olduğuna ve bu değişiklik sonrasında yönetimde etkililik azalacağına göre imtiyazın ihlal edildiği hususunda şüphe olmamalıdır.

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı, temsil edilme gücü ile bağlantılı bir üstünlük bahşetmektedir. Temsil edilme gücünün azaltılması ise bu imtiyazın sağladığı menfaatin azaltılması anlamına gelir. İmtiyazın dolaylı şekilde ihlali de bu şekilde ortaya çıkmaktadır.

⁶² Çamoğlu, TTK m. 360'ın henüz imtiyaz olarak kabul edilmediği tasarı döneminde yapmış olduğu incelemesinde yönetim kurulunda temsil edilme hakkının anasözleşmede yer alan nisapların tadil edilmesi suretiyle kısıtlanabileceği veya tamamen kaldırılabileceğini ve bu halde genel kurul kararının dürtüslük kuralına aykırılık gerekçesiyle iptal edilebileceğini belirtmiştir. Bkz. Çamoğlu, s. 4. O halde bu hakkın artık bir imtiyaz olduğu konusunda şüphe olmadığına göre, belirtilen değişikliğin TTK m. 454 denetiminden geçirilmesi gereklidir.

⁶³Altay, s. 525; Dural, *Temsil Edilme Hakkı*, s. 301.

İncelenen kan alınmak istenen ka eritmeye yönelik o ihlal edici nitelikte grubu pay sahipler temsil edilme imti amacını yitirecektir üyenin şirket menfa grubun menfaatleri bu gerekçeyle dayar *kurulunda temsil hükümlerle destek tanyabilir*⁶⁴. Bu n dair olması imtiy Kanımızca bu gibi h imtiyazı sınırlandır gelmektedir.

Dikkat çekerek 06.06.2017 tarih ve 15/06/2017 sayılı şekilde hatalı bir şekilde uyuşmazlıkta şirketin kurulmuş olduğu şekilde iki farklı şekilde kurulunun 3 kişiden oluştuğu ve A grubu pay sahipleri tarafından seçileceği düzenlenmiştir. Toplantısında 7. maddesi ile ilgili olarak olmamasına rağmen gruplara ilişkin 6. maddesi değiştirildiğini ve değişikliğin de bu değişikliğe karşılık kalmadığını ve imza Yücel Mahkeme işi

⁶⁴Altay, s. 530.

⁶⁵Benzer yönde başka
29.04.2021, (E.T. 15.0

⁶⁵<<https://karararama.ya>
05.05.2022.

toplantısının ise, sermaye artırımı ile ilgili olmayıp, imtiyazlı payların yönetim kurulunun temsilinde imtiyazlarını kaldırmaya, toplantı ve karar nisaplarını düşürmeye yönelik olduğundan imtiyazlı pay sahiplerinin menfaatlerini ihlal edici nitelikte bulunduğu, 02/12/2010 tarihli genel kurul toplantısında ana sözleşmenin “sermaye” başlıklı 6. m. değiştirilmesine karar verilmiş ise de, bu durumun örtülü şekilde 7 ve 10. m. düzenlenen yönetime katılma imtiyazının da değiştirildiği anlamına gelmeyeceği, yorum yoluyla “imtiyaz” hakkının kaldırılmasının mümkün olmadığı, esas sözleşmenin 7. ve 10. maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kararların imtiyazlı pay sahipleri genel kurulu tarafından onaylanmaması nedeniyle infazının olanaklı olmadığı gerekçeyle, asıl ve birleşen davanın kabulü ile, 06/10/2011 tarihli genel kurul toplantısında ana sözleşmenin 7. ve 10. maddelerinin değiştirilmesine ilişkin 10/10/2011 tarihli tescil işleminin iptaline” karar vermiştir.

Bu uyuşmazlıkta Yargıtay ise “...davalı şirketin ana sözleşmesinde imtiyaz oluşturan temel madde sermayenin yapısına ilişkin 6. maddedir. Şirket ana sözleşmesine ilişkin işbu 6. maddesinin de 02/12/2010 tarihinde yapılan olağan genel kurul toplantısında A ve B grubu hissedarların tümünün katılımıyla oy birliği ile değiştirildiği ve tescil edildiği, aynı genel kurul toplantısında alınan kararla yönetim kurulu üyelerinin seçimi maddesi ile de yeni değişikliğe uygun olarak yönetim kurulu üyelerinin seçiminin yapıldığı anlaşılmıştır. Bu suretle, yeni yönetim kurulu üyelerinin seçiminde A ve B grubu hissedarlara tanınan imtiyazın bağlam kuralını teşkil eden 6. madde ile ilgili ana sözleşme değişikliği kesinleşmiş olmakla ana sözleşmenin 7. maddesinde A ve B grubu hissedarlara tanınan imtiyazın maddi temeli kalmamıştır. Yukarıda da açıklandığı üzere, davalı şirketin 2/12/2010 tarihli olağan genel kurul toplantısında yapılan ana sözleşme değişikliği ile ortada imtiyazlı pay sahibi olarak tanımlanabilecek bir hissedar grubu kalmadığından imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının ihlal edildiğinden de söz edilemeyecek olmasına rağmen mahkemece ana sözleşmenin 7. maddesinin değiştirilmesine ilişkin genel kurul kararının tescil işleminin iptaline karar verilmesi doğru olmadığı...” sonucuna varmıştır.

Bu Karar’da ise doğrudan imtiyazlara ilişkin olmayan grup ayırımına ilişkin bir maddenin değişikliğine onay verilerek ortada bir imtiyazın kalmadığı ve ilgili imtiyazlı pay sahiplerinin aslında bu değişikliğe onay vererek imtiyazın kaldırılmasını onayladıkları sonucuna varılmıştır. Oysa bu yaklaşım birçok açıdan tehlikeli ve hatalıdır. İmtiyazın en önemli ilkelerinden biri belirlilik ilkesidir ve belirtilen şekilde imtiyazın kaldırılması belirlilik ilkesi

bakımından da sorunlu. Kararında da işaret edildiği gibi, imtiyazlı pay sahipleri veya temsilcileri tarafından maddede öngörülen işlemler dışında, ayrıca imtiyazlı pay sahipleri tarafından başka deyişle, genel kurul kararıyla alınan sermayenin yapısına ilişkin alınan karara olumlu veya olumsuz olarak alınan genel kurul kararları yapılmamaktadır⁶⁶. Ancak, özel kurul kararına ilişkin bir karar Zira söz konusu halde, bu karar olup, ilgili imtiyazlı

Belirtilen kararın TTK m. 454 hükmü uyuşmazlıklarda oluşturma istenmesi de hukukun belirtilen şekilde v edilmemelidir. Bu mümkün olmadığıdır.

Ayrıca belirtilen tereddüte düşülen toplantısının yapılmaması anlamına gelmez. E kararını onayıp onaylanmadığı halinde sebebini gösteren TTK m. 454/7’de y sağlar. Bu süreçte, kurulu, alınan özel l hükümde düzenlenen dayandırılarak sını iptal davasını başka konuda özellikle d

⁶⁶Bu düzenlemeye ilişkin

⁶⁷Tekinalp, N. 9-09.

⁶⁸Aktaş, s. 133.

ortaklık bakımından sermaye artırımının zorunlu olduğu hallerde imtiyazlı pay sahiplerinin buna engel olması dürüstlük kuralına aykırılık teşkil etmektedir. İmtiyazlı pay sahiplerinin şirkete zarar vermek amacıyla alınan genel kurul kararını onamaması da mümkündür. Bu hallerde özel kurul kararıyla ilgili organ kararının alınmasına engel olunmasının kabul edilmemesi gerekir. Kanımızca özel kurulda alınan kararlara karşı yönetim kurulu tarafından dürüstlük kurallarına aykırılığa dayanarak da iptal davası açılabilir. TTK m. 454/7’de bu konu düzenlenmemiş olsa da, anılan hususta örtülü boşluk bulunduğu kabul edilmeli ve hakim boşluğu MK 1’e dayanarak doldurulmalıdır. Bu doğrultuda dürüstlük kuralına aykırılık hallerinde de yönetim kurulu özel kurul kararlarına karşı iptal davası açılabilir. Tüm bu açıklamalar değerlendirildiğinde somut olayda tereddüt oluşması halinde dahi imtiyazlı pay sahipleri özel kurulu toplantısı yapılması isabetli bir çözüm olacaktır.

SONUÇ

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının en önemli etkilerinden birisi normal şartlarda yönetim kurulu üyesi seçme gücü bulunmayan pay veya pay gruplarına bu imkanı vermesidir. Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının içeriğinin değiştirilmesi veya kullanılmasının yetersayılarla bağlantı kurulması suretiyle güçlendirilmesi mümkündür. Bu gibi hallerde yetersayılarla yapılan değişiklikler imtiyazın gücünü etkilemektedir. Ancak son dönem Yargıtay kararlarında bu bağlantı göz ardı edilerek, anılan anasözleşme değişikliklerinin imtiyazları ihlal etmediği sonucuna ulaşılmaktadır. Belirtilen anasözleşme değişikliklerinin yalnızca bir yetersayı sorunu olarak ele alınması ve anasözleşme ile ortaya konan iradenin ve bu irade ile oluşturulmak istenen statükonun adeta yok sayılması, TTK m. 454 hükmünün görmezden gelinmesi anlamına gelmektedir. Bu yaklaşım ise şirkette, TTK m. 360 hükmüne yetersayının eklenmesi ile anasözleşmede oluşturulan hassas dengeleri tamamen değiştirebilmektedir.

Yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının etkisi yalnızca nisaplarda yapılan değişikliklerle değil, yönetim kurulu üyelerinin sayılarının değiştirilmesi veya veto hakları tanınması suretiyle de eritilebilir. Uygulamada ortaya çıkan ihtiyaç ile şirket anasözleşmelerinde yönetim kurulu veto haklarına sıkça yer verildiği görülmektedir. Bu kapsamda yönetim kurulu üyelerinin şahsına tanınan veto haklarının geçersiz olduğu kabul edilmelidir. Bunun dışındaki yönetim kurulu üyeleri bakımından tanınan doğrudan veya dolaylı veto hakları ise TTK m. 360 imtiyazı kapsamında değerlendirilmelidir. Bu hakkın ihlal edilmesi halinde de TTK m. 454 korumasından yararlanılmalıdır.

Veto hakkı ba korumanın aranması olduğu ileri sürülen yaklaşım, TTK m. 3

TTK m. 454 toplantısının gerek ihlal hallerinde s Anasözleşmenin im ileri sürülerek ihla dolaylı ihlal olup ol anasözleşmede yer maddede değişikli imtiyazın etkisi aza gerekir. Aksi halde kuralına aykırı bir c

KAYNAKÇA

- Akad G, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Uyarınca Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu*, 1. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2013.
- Aktaş B, *İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Altay S A, *Anonim Ortaklıklar Hukuku'nda Sermayeye Katılmalı Ortak Girişimler*, 1. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2009.
- Aytuğar B, *Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Bahtiyar M, *Ortaklıklar Hukuku*, Güncellenmiş 16. Baskı, Beta Yayınevi, 2022.
- Baltalı C, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Biçer L, *Anonim Ortaklıkta Oy Hakkında İmtiyaz Ve Sınırları*, 1. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2019.
- Bilgeç H, *Anonim Şirketlerde Oy Hakkında İmtiyaz*, 1. Baskı, Turhan Kitabevi, 2017.
- Bilgili F/Demirkapı E, *Şirketler Hukuku*, 9. Baskı, Dora Yayınları, 2013.
- Böckli P, *Schweizer Aktienrecht*, 4. Aufl., Schulthess Verlag, 2009.
- Çamoğlu E, “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunda Belirli Grupların Temsili”, *Arslanlı Bilim Arşivi*, <www.arslanlibilimarsivi.com>, Erişim Tarihi: 01.05.2022, s. 1-4.
- Çoştan H, “Yönetim Kurulunun Karar Alma Usülleri, Oy Hakkı Yetersayılar ve Toplantı Talep Hakkı”, *Batider*, XXVIII (3), 2012, s. 155-190.
- Dural H. A, *Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulunun Kilitlenmesi ve Hukuki Sonuçları*, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2005 (“Yönetim Kurulunun Kilitlenmesi”).
- Dural H. A, “*Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*”, *İsviçre Borçlar Kanunu’nun İktibasının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukuku’nun Türk Ticaret Hukuku’na Etkileri*, Vedat Kitapçılık, 2009, s. 301-312.
- Eminoğlu C, “TTK M. 360 Hükmüne Göre Yönetim Kurulunda Temsil Edilme

- Hakkının Tanınması”, *Sermaye Şirketi*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Eriş G, *Türk Ticaret Kanunu’nda Ortaklık Hukuku*, 3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Falcıoğlu Ö, “Azınlık Hakkında İmtiyaz”, *İmregün O, Anonim Şirketlerde*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Karahan S, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Karamanlioğlu A, “Azınlık Hakkında İmtiyaz”, *Grup Ve Azınlık Hakkında İmtiyaz*, 16. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Karasu R, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Karasu R, “Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı”, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Kendigelen A, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Kendigelen A, *Yönetim Kurulunda Temsil Edilme Hakkı*, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Kırca İ/Şehirali Çe, *Kavram Ve İlke Hukuku Araştırma*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Kırca İ/Şehirali Çe, *Genel Kurul Hukuku Araştırma*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Memiş T, “Grup İmtiyazı”, *Paylar Niteliği*, Prof. Dr. Hakkı, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Moroğlu E, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda Ortaklık Hukuku*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019.

- Moroğlu E, *Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*, 8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Ölmez F, *Belirli Grupların Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Temsili*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021.
- Poroy R/Tekinalp Ü/Çamoğlu E, *Ortaklıklar Hukuku I*, 13. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2014.
- Şehirali Çelik F. H, “Ulusal Düzenlemeler İle Topluluk Hukuku Sınırında Altın Paylar”, *Batider*, XXIV(2), 2007, s. 349-395.
- Şener O H, *Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku*, 1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2017.
- Tekil F, *Anonim Şirketler Hukuku*, 2. Baskı, Alkım Yayınevi, 1998.
- Tekinalp Ü, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku*, 4. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2015.
- Teoman Ö, “Yönetim Kuruluna Aday Gösterme Ayrıcalığına Sahip Bir Grubun Yapacağı Özel Toplantıda Uygulanacak Yetersayılar”, *Ticaret Hukukunun Güncel Sorunları V, Tüm Makalelerim C. I-II (1971-2001)*, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2012.
- Teoman Ö, “Veto Hakkı – Ayrıcalıklı Paylar”, *Yaşayan Ticaret Hukuku, Hukuki Mütalaalar, Cilt I: 1982-1991*, Vedat Kitapçılık, 2011, s. 20-28.
- Uysal E, *Anonim Ortaklıkta İmtiyazlı Paylar*, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Ünal O K, “Anonim Ortaklık Yönetim Kurulunun İmtiyazlı Hisse Senedi Çıkarma Yetkisi”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, IV(1-2), Haziran-Aralık 2000, s. 1-11.
- Veziroğlu C, *Anonim Ortaklıklar Hukukunda Esas Sözleşme Özgürlüğü Ve Sınırları*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021.
- Yatağan Özkan Ç, *Anonim Şirketlerde Altın Paylar*, 1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2016.
- Wernli/Rizzi, *Basler Kommentar*, Or II, 3. Aufl.